

[Kniha pana Václava z Boskovic.]

f.1v. 1. Anno Domini M^oCCCC^o80 sabbato in festo beati Johannis Baptiste [24. června 1480] in civitate Olomucensi celebratum est colloquium generale dominorum baronum czude Olomucensis ex admissione serenissimi principis et domini, domini Mathie, Ungarie, Bohemie etc. regis et marchionis Moravie, presidentibus reverendo in Christo patre domino, domino Prothasio, episcopo Olomucensi, domino Stiborio de Cimburk, capitaneo marchionatus Moravie, domino Wenceslao de Bozkowicz, supremo camerario czude Olomucensis, domino Johanne de Zyrotin, supremo czudario Olomucensis czude, famoso Thobia de Monte-Gigantis, prothonotario thabularum marchionatus Moravie, domino Pertholdo de Lippa, supremo marescalco regni Bohemie, domino Vilhelmo de Pernsstayn, supremo camerario czude Brunensis, domino Markwardo de Lompnicz, domino Boczkone de Cunstat seniore, domino Henrico de Sowinecz, domino Czenkone Kuna de Cunstat, domino Ulrico de Bozkowicz, domino Johanne Boczkone de Cunstat, domino Johanne Pniowsky de Sowinecz, domino Hynkone de Ludanicz, domino Wenceslao de Ludanicz, supremo czudario czude Brunensis, domino Pertoldo de Tworkow, domino Mladenez de Miliczin, lateris dextri domini capitanei consedentibus sinistri vero lateris: domino Hynkone de Waldsstayn alias de Brtnicza, domino Alberto seniore de Ssternberk, domino Karolo juniore de Wlassim, domino Erhardo de Cunstat, domino Alberto de Bozkowicz, domino Boczkone juniore de Cunstat, domino Alberto juniore de Ssternberk, domino Putha de Lichtmburg, domino Laczkone de Lompnicz, domino Gimramo de Dubrawicza, domino Hynkone de Osowe, domino Putha de¹⁾ Sowinecz, domino Sigismundo de Osowa, domino Ludowico de Waytmille, domino Georgio, dicto Tunkl de Brniczko alias de Zabrzeh.

Zřízení o sedání panském.

2. Léta božího M^oCCCC^oLXXVIII^o v městě Brně před Matkú Boží, kterejž říkají Semenná, [6. září 1479]²⁾ v pondělí v přítomnosti najjasnějšího kniežete a pána, pana Matíaše, uherského a

českého etc. krále a markabie moravského etc., stal se způsob a zřízení v zemi moravskej z příčin hodných o místa panská sedáním i psáním, a tak aby na časy budúcně zachováno bylo i týž způsob ve dšky zemské k věčné paměti byl vepsán, jakož se dole šíře vypisuje, a to s radú duostojného kněze Tasa, biskupa olomúckého a urozených pánuov: pana Ctibora z Cimburka, hajtmána margabství moravského, pana Pertuolta z Lipého, nejvyššího maršálka královstvie českého, pana Václava z Boskovic, nejvyššího komorníka cúdy olomúckej, pana Viléma z Pernštajna, nejvyššího komorníka cúdy brněnské, pana Markvarta z Lompnice, pana Dobeše z Boskovic, pana Jana Heralta z Kunstátu, kteréž jest JKskáMt k sobě do rady přísežnej přijíti ráčil.

Item. Najprvé, aby rodóm starodávním a od časuov mnohých v panském řádu stojícím, kteřížto jsú:³⁾ Cimburci, páni Lipščí, páni Lompničščí, páni Hradečští, páni Pernštajnsčí, páni Šternberci, páni Lichtnštajnarové, páni Boskovci, páni Kunstáti, páni Pezinští, ač chtí v zemi býti, páni z Lichtnburka, páni Valdštajni, páni Vlašimští, páni Sovinščí, páni Krajíři, čest se dala a k nim zachovala, takto se způsobuje, aby napřed úředníci, totižto tito nade všemi místa svá jměli, jakožto i jinde v zemích jest: pan hajtmán nynější i budúci, po něm pan maršálek český, pak komorník, kterýž by byl po letech starší, poněvadž jest právo jedno, buď olomúcký neb brněnský, potom z roduov nahoře psaných z každého má býti vzat jeden najstarší; a když tí se již vyberú, aby známo bylo, že jsú v urození všeckni zajedno: kterýž jest a bude léty najstarší, ten se napřed posad a tak až do posledního a najmladšího ve psaní a v súdiech neb v sedání po stranách pánuv úředníkův, jakž léta ukáží, v kterémž vybiraní neb sázení páni úředníci svým rodóm ku překážce nejsú, by pro jich místa neměl z jich rodu najstarší vzat býti.

Item, což kolivěk jest pak z těch roduov jiných pánuv, tí všeci tímž obyčejem, jakož se nahoře píše, vedlé let svých seděti mají, již po těchto a též v listech psaní býti.

Item. Dopustil-li by Pán Buoh na kterého smrt z těch nahoře psaných rodúv, tehdy z toho

¹⁾ Následuje Osowe, jež je přetrženo týmž inkoustem.

²⁾ Viz Brněnské desky, kn. XV. str. 3, pozn. 2. Zápis zdejší je o něco kratší než brněnský.

³⁾ Poslední dvě slova se opakují nepřetržena.

rodu má vzat býti opět nejstarší a ne na toho místo hned posazen, než kdež jeho léta ukáží, mezi těmi.

Item. Jestliže by se kdy událo při sněmích neb sjezdích a z kterého rodu který pro příčiny slušné při tom býti nemohl, tehdy jiný téhož rodu starší místo jeho drž, tak také, jakž léta jeho a jiných okáží.

Item, což se roduov jiných dotýče, kterýchž¹⁾ jsou předkové dokonale²⁾ panství nepoživali a ke dskám poslové nebyvali, jakožto páni Dúbravkové, páni Tvorkovští, kteříž zde obývají, a jim dopřáno pány, mohú-li co provésti, že při tom mají býti zanecháni i v staré rody³⁾ puščení, ani druzí v stolicích⁴⁾ sedali, z kterýchž koli příčin zpanořeli, jakožto páni Landštajnsští, páni Miličinští, páni Ludanští, a za krále Jiřího teprúv do stolic jsou uvedeni, tí také již pod rody staršími sedajte a způsob svojo jmějte vedlé let svých jakožto rodové staří a nad ně se netřete až do časův těch, jakož obyčej jest v zemi, až do pokolení třetího; a když by to již přišlo, s poctivostí má žádáno býti na páních a prošeno, aby [v]⁵⁾ rody staré též přijati byli a též tej poctivosti starých rodův poživali, než proto se jim žádná křivda díti nemá, než též poslové ke dskám buďte, mezi pány se na ně podávaj²⁾ jakož i na rody staré.

Item, což se dotýče roduov znovu³⁾ přijatých z příčin hodných a z dobré vůle, jakož teď nyní na tomto senmu dvojí jsou přijati, páni Vajtmilaři vším tím obyčejem, jakož jsou v Čechách od krále JMti²⁾ českého a pánův přijati a na tu přísahu, kterouž jsou tam učinili, a pan Jiřík Tunkl s synem svým Jindřichem a těmi, kteříž by od nich dvě stolice⁶⁾ posli, způsob a řád takový má zachován býti, že když se páni čeští a moravští o koho svolí, aby za pána přijat byl, tehdy má před pana hajtmána a pány přistúpiti, když súd zemský zasísti budú chtějí, a s pokorú žádati a prositi, aby je v řád pustiti ráčili, více slov slušných přičině, tu pan komorník kterýž kolivěk, v Olomúci olomúcký a v Brně brněnský, má svolati pány a s jich radú jemu odpověď dáti k tomu rozumu, že pro jeho hodnost neb zaslúžení páni to chtějí učiniti z své dobré vůle a z žádného práva, ale aby nejprvé přísahu takovou učinil:

„Já N. na tom přísahám Pánu Bohu, Matce Boží i všem svatým, že od tohoto času budúcně chci a mám řád panský velebiti, pánóm ve všem

slušném podstaten a pomocen býti a nad žádného z rodův panských a starších se netřiti žádným obyčejem mimo řád a obyčej panský až do třetího pokolení. Tak mi Pán Buoň pomáhaj i všichni světi!“

Tu pan komorník má jíti k šranku a je za ruku vzíti a do stolic uvésti a najnižší místo pod pány hospodáři dáti a tu hned zemský písař má jemu přísahu k súdu vydati a on jí po něm říkati a čísti⁷⁾, jakož se to všecko v přijetí páně Tunklově tak stalo a pro budúci paměť sem ve dsky vepsalo.⁸⁾

Item také se ustanovili páni, aby žádnému nebylo psáno: „urozenému pánu“ v této zemi obyvateli, leč by panství své řádně provedl aneb v ně řádně všel. Pakli by kto z těch kterému z pánův buď z zeman neb jiných kterou hanbu učinil buď řečí neb psaním, toho jiní opúšćeti nemají, než radní a pomocní býti.

3. Tím vším způsobem, jakož nahoře psáno jest, a na túž přísahu přijat jest pan Jan z Žerotína a z Fulneka za pána sám i s syny svými a od nich toliko dále pošlymi z hodných příčin a pro jeho zachovalost.⁹⁾

Spolkové, kteříž za osvíceného knížete a pána, f.3v. pana Viktoryna, knížete minstrberského, hrabí kladského etc., hajtmána markabství moravského:

4. Léta MCCCC° 80 v Brně o hodu Panny Marie narození [8. září 1480] na sněmu obecném v Brně kněz Viktoryn, kníže minstrberské etc., přede pány vyznal, že když jest byl hajtmanem v margabství tomto moravském, že pamatuje to, že Johanka z Budkova přijala na spolek Dobře z Rohozova, syna svého, na věno své, kteréž má na Drslavicích, i na to na všecko, k čemuž právo má, a poslové ke dskám že jsou byli Ctibor z Cimburka a z Tovačova a Hynek z Ludanic; a to Ctibor již psaný také sám pamatuje, že jest toho spolku poslem ke dskám byl i Matěj Březnický, člověk dobrý a úředník zemi přísežný, také pamatuje, že jest při tom byl, když se ten spolek dál, ale že pro ztracení registr kněze Viktorynových ve dsky nevšel, než již že ve dsky olomúcké jemu vepsán býti má z přivolení všech pánův, a Ctibor již psaný jsa hajtmanem a z rozkázání panského ve dsky jej vkládá a wpisuje a

¹⁾ ch nadepsáno nad kteříž touž rukou.

²⁾ Viz pozn. č. 2. k 2. vkladu XV. knihy kraje brněnského (str. 4). Viz i jiné pozn. tamtéž, jež tu označeny²⁾.

³⁾ V orig. rady. Zem. desky brn. (kn. XV. str. 41) mají správně rody.

⁴⁾ Následující bývali ani je podečkováno na znamení neplatnosti.

⁵⁾ V brněnském zápise (kn. XV. str. 41) v nechybí.

⁶⁾ Tak v orig.

⁷⁾ Tak podle zápisu brněnských desk. V našem originále sístí.

⁸⁾ Tento zápis je psán touž rukou, ale světlejším inkoustem, tedy asi později.